

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Gymnázium Dr. Josefa Pekaře, Mladá Boleslav, Palackého 211

Palackého 211 293 80 Mladá Boleslav

Identifikátor školy: 600 007 502

Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7 118 12 Praha 1 Malá Strana

Školský úřad Mladá Boleslav nám. Míru 14 293 01 Mladá Boleslav

Termín konání komplexní inspekce: 3. až 9. únor 2000

Čj.	025 33/00-2165
Signatura	kc4zt201

Český jazyk a literatura

Učební plán odpovídá vzdělávacímu programu. Obsah učiva se opírá o časově-tematické plány, které stroze mapují platné učební osnovy víceletého a čtyřletého studijního cyklu. Plán je vypracován centrálně pro všechny vyučující, je příliš obecný, zachycuje velké tematické celky bez konkrétního uvedení blíže určených jednotlivých částí příslušných tematických celků. Stanovení obsahu tematického bloku a konkrétní výběr učební látky chybí (např. výběr autorů, popř. základních děl, témat, žánrů, problémových okruhů, frekvence cvičných slohových prací, diktátů, obsah jazykových tematických celků). Časový plán je zpracován formálně. Pro jednotlivé učitele neslouží jako základní pomocný koncepční materiál ve výuce daného předmětu. Z předloženého plánu práce předmětové komise a z rozhovorů s pedagogy vyplývá, že práce předmětové komise je zaměřena na plnění učebních osnov, organizování olympiád a soutěží, kulturních akcí v rámci předmětu, vedení příslušných kroužků, které vedou na škole sami vyučující. Velkým kladem práce předmětové komise je rozložení sil pedagogů při podpoře a rozvoji pěstovat literární a dramatické schopnosti žáků vedle cílené výchovy divadelního diváka (pravidelná návštěva známého místního divadla pro žáky a rodinné příslušníky). Metodické procesy výuky předmětová komise ani písemně neuvádí, ani nekonzultuje, jak dokládají rozhovory s některými pedagogy. Právě tato činnost by měla být vzhledem k rutinní a nepodnětné výuce některých pedagogů obzvláště prodiskutována. Plánování předmětu je hodnoceno jako ještě vyhovující.

Výuka předmětu je zajištěna sedmi vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předmět má příkladné zázemí v odborně vedené knihovně, jejíž knižní fond odborné i žákovské části obsahuje přes 10 000 titulů. Vedle literárních novinek knihovna eviduje starší odbornou i beletristickou literaturu. Její rozmanitost, příkladné zázemí ve funkčním spojení se studovnou přímo navazující na knihovnu, vstřícná práce knihovnice, dostatečná délka a rozmanitost výpůjční doby vytvářejí pro žáky dobré odborné zázemí. Škola má dostatek studijních materiálů, jež jsou dobře dostupné jak žákům, tak učitelům. Vedle jazykových příruček, které byly v průběhu výuky používány, má předmět k dispozici didaktickou a audiovizuální techniku, která ale použita nebyla. Knihovna nabízí i dostatečný výběr odborných časopisů a aktuálního tisku. Sama výuka probíhala v kmenových třídách se standardním vybavením. Třídy byly nevýrazné, nepodnětné, po stránce estetické působily chudě, nepovzbudivě. Personální a materiální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

Hospitace proběhly v jedenácti vyučovacích hodinách. Obecné cíle výuky vycházejí z kurikula předmětu. Výukové cíle byly zaměřeny na dovednosti a vědomosti, které si žáci během učení mají osvojit. Práce dvou vyučujících byla založena na pečlivé přípravě, pracovní činnosti se střídaly, žákům byl dáván prostor pro souvislejší jazykový prostor a plnění tvůrčích úloh založených na dedukci a indukci. Hodiny byly bohaté, účelně využívaly další zdroje informací, podporovaly samostatné a aktivní učení žáků. Vypovídaly o velmi dobré odborné i metodické úrovni. Část dalších vyučovacích hodin byla dobře zvládnuta odborně, ale z hlediska vhodnosti použitých forem a metod práce vykazovaly rezervy. Vyučující se snažily o využití rozmanitých forem práce směrem k žákům, avšak chyběla zpětná vazba, konstatování závěrů a zhodnocení probíraného učiva, bylo pracováno převážně frontálně. Jako neefektivní a nepřínosná je hodnocena výuka pedagogů, kteří předávají hotové a do vlastního systému utříděné informace, jež od žáků poté vyžadují. Žák tak rozvíjí pamětné učení zaměřené především na faktografii, která tvoří základ výuky sledovaného předmětu. Organizace hodin neumožňuje všem žákům úspěšné uplatnění ve výuce, alternativní způsoby řešení úkolů, schopnost samostatně aplikovat

učivo i v jiných souvislostech. Výuka je strnulá, založená na memorování. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny od velmi dobrých přes průměrné až po ještě vyhovující.

Motivační výzvy se promítaly ve velmi dobrých a dobrých hodinách spolu s mezipředmětovými vztahy a vyhodnocováním výsledků učení. V průběhu výuky byli žáci průběžně i celkově hodnoceni. V podprůměrně vedených hodinách byla osobnost žáka zatlačena do pozadí a pozornost byla upřena především na dobré pamětné zvládnutí vyučované látky. Motivace a hodnocení předmětů mají průměrnou úroveň.

V oblasti interakce a komunikace působili žáci neprůrazně, nejistě, nevýrazně. Své vyjadřovací schopnosti uplatňovali velmi málo, nevyvíjeli snahu projevit svůj názor. Prostor pro diskuzi a různost názorů nebyl vytvořen v rutinně vedených hodinách. Ve třídách víceletého gymnázia žáci působili spontánně, jejich projev byl kultivovaný a dostatečně obsírný. Interakce a komunikace ve vyučovacích hodinách má průměrnou úroveň.

Sledovaná výuka předmětu český jazyk a literatura je hodnocena jako velmi dobrá, průměrná až po výuku s výraznými nedostatky.

Anglický jazyk

Počet hodin přidělených předmětu je v souladu s příslušnými vzdělávacími programy, třídy jsou děleny na skupiny. Plánování výuky je založeno na vypracovaných časově-tematických plánech učiva respektujících učební osnovy pro předmět, je hodnoceno průměrně.

Výuka anglického jazyka je zajištěna celkem šesti vyučujícími, z nichž jediná nedosáhla požadovaného stupně vzdělání pro své působení ve střední škole; konverzaci v jazyce vyučuje rodilá mluvčí. Podmínky pro výuku jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka byla sledována v devíti vyučovacích hodinách jazyka u pěti vyučujících, z důvodu nemoci se neuskutečnily hospitace u rodilé mluvčí.

V hospitovaných hodinách vyučující využívali běžně dostupné pomůcky a didaktickou techniku. Většina použitých vyučovacích metod vycházela z tradičního pojetí výuky, často se objevovala metoda gramaticko-překladová, v mnoha hodinách převládal frontální způsob vyučování, komunikace byla obvykle založena na vzorci učitel – žák, zřídka se objevila forma párové nebo skupinové práce. Žáci pracovali vcelku se zaujetím, v některých třídách (prima, 3.O) s nadšením. V těchto skupinách se projevil větší zřetel k rozvíjení produktivních dovedností a vedení učitele směřovalo žáky k samostatnější, tvořivé činnosti. Žáci byli v průběhu většiny hodin hodnoceni a povzbuzováni, přístup učitelů ke studentům byl přátelský, vyučování probíhalo v klidné atmosféře.

Citelně slabá místa se objevila v jedné hospitované hodině, která byla založená na výrazně dominantním postavení učitele a v níž se projevila neadekvátnost způsobu komunikace vyučujícího ve srovnání s jazykovou způsobilostí žáků.

Organizaci hodin, motivaci a hodnocení žáků lze charakterizovat jako průměrné, interakci a komunikaci, vyjma jedné slabší hodiny, jako průměrnou a velmi dobrou.

Celkově je sledovaná výuka předmětu anglický jazyk hodnocena jako velmi dobrá a průměrná; jedna hodina je hodnocena jako s výraznými nedostatky.

Občanská výchova, Základy společenských věd, Psychologie

Předmětu občanská nauka a základy společenských věd je přiděleno přiměřené množství vyučovacích hodin v učebním plánu školy. Vyučující mají sestaveny časově-tematické plány, které korespondují s učebními osnovami, stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. Plány mají velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o jasné a přehledné koncepci

výuky tohoto předmětu na škole. Předhospitační a pohospitační rozhovory s pedagogy dokládají, že všichni vyučující se ve výuce značného množství společenských věd velmi dobře a přehledně orientují. Učivo stále aktualizují. Plánování předmětu je hodnoceno jako velmi dobré.

Výuku zajišťují čtyři vyučující, z nichž pouze jeden nesplňuje odbornou způsobilost pro daný předmět. Personální podmínky pro výuku předmětu jsou velmi dobré.

Výuka probíhá v kmenových třídách, didaktickou techniku je možné využít. Studijní materiály jsou k dispozici ve školní knihovně, v podobě namnožených textů, vlastních učebnic žáků doporučených pedagogy.

Hospitováno bylo v šesti vyučovacích hodinách. V menší části hodin těžiště výuky spočívalo ve výkladu vyučujícího, který žákům předával široké penzum výborně utříděných informací. Žákům byl otevírán prostor do jejich budoucnosti, byly jim udělovány moudré a smysluplné rady do života postavené na aktuální celospolečenské situaci. Ve výuce chybělo logické usuzování žáků, jejich aktivní zaměstnání, zpracování konkrétních úkolů. Žákovi byla převážně přiřčena pasivní role, popř. s ním byl veden řízený rozhovor. Další část výuky byla velmi dobře připravena a srozumitelně vysvětlena. Rezervy se projevovaly v ověřování si porozumění u žáků, chyběla zpětná vazba. Žáci nižšího gymnázia byli zbytečně zahlcováni spoustou informací na úkor vlastního uplatnění v hodině. Informativní složka předmětu dalece přehlušila složku formativní. Několik vhodných okamžiků ve výuce, které otevíraly prostor k pozitivnímu utváření žáka - dítěte, nebylo využito. Promyšlená, systematická, variabilní, bohatá byla výuka mladé vyučující, která zajišťuje podstatnou část výuky tohoto předmětu na škole. Práce založená na aktivní činnosti žáků, přiměřené pracovní tempo koordinované učitelkou, pozornost věnovaná řadě námětů, aktualizované učivo na společenské jevy dnešního světa, výborná spolupráce se žáky založená na jejich názorech a dobře formulovaných myšlenkách vypovídá o pečlivě a podrobně propracované výuce. Samotná vyučující svým projevem a přístupem k žákům dokazovala svoji profesionalitu a pedagogický um. Organizace, formy a metody, motivace a hodnocení výuky jsou hodnoceny od velmi dobrých až po nevyhovující.

V projevu a komunikaci se projevovaly viditelné rozdíly mezi třídami víceletého gymnázia, které dobře reagovaly a byly schopny dobré komunikace, a čtyřletého gymnázia, které působily těžkopádně, neprůbojně, jedinci se špatně vyjadřovali a bezprostřední komunikace jim působila problémy. Interakce a komunikace měla průměrnou úroveň.

Jako volitelný předmět si mohou žáci zvolit seminář z psychologie. Předmět je vyučován ve dvouletém cyklu v posledních dvou ročnících studia. Plánování předmětu a personální podmínky předmětu jsou nevyhovující.

Osnova předmětu není prokazatelně schválena ředitelem školy. Část učiva rozpracovaná do časově-tematického plánu se překrývá s náplní učební osnovy předmětu základy společenských věd (základy psychologie). Výuku zajišťuje pedagogicky způsobilá a odborně nezpůsobilá vyučující.

Teoretická část výuky je sledem hotových informací, které sama vyučující žákům předává. Sporadicky bylo využíváno uvádění příkladů, zcela chyběly modelové situace, vlastní názor a zkušenost samotných žáků. Žáci slyší učební látku, s níž již byli seznámeni během výuky základů psychologie. V části testovací, která slouží především k poznání sama sebe a sebe navzájem, měla vyučující připraven bohatý materiál. Seminaristky se velmi aktivně zapojovaly do dění této části výuky, byl jim vytvořen dostatečný prostor. Aplikaci úkolů prováděly pečlivě a zvědavě. Testy byly vyučující dobře vyhodnocovány. Organizace, formy, metody práce mají průměrnou úroveň. Motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako velmi dobré. Komunikace a interakce jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je sledovaná výuka předmětu občanská nauka, základy společenských věd hodnocena jako velmi dobrá a průměrná. V malé části výuky se projevovala převaha negativ a slabých míst. Výuka předmětu psychologie měla průměrnou úroveň.

Dějepis

Výuka dějepisu je zajištěna čtyřmi vyučujícími plně odborně i pedagogicky způsobilými. Hospitace proběhly u všech vyučujících. Ve sledovaných vyučovacích hodinách byla probírána témata v souladu s učebními osnovami a s vypracovaným časově-tematickým plánem, který byl centrálně zpracován pro všechny vyučující. Tematické celky zaujímaly rozsáhlé časové období bez konkrétnějšího obsahového rozpracování. Případné odlišnosti v přístupu vyučujících k obsáhlým časovým obdobím nebyly zachyceny. Rozvržení učiva včetně materiálního vybavení je koordinováno předsedkyní předmětové komise, která svým stylem výuky je příkladem pro mladší kolegy. V případě zájmu samotných pedagogů zabezpečuje vedení školy rozšiřování pedagogických zkušeností formou dalšího vzdělávání. Žáci mají vytvořeno odborné zázemí v kabinetu dějepisu, kde je uložen bohatý výběr starých historických tisků a široký rozsah odborné a beletristické historické literatury. Plánování předmětu má průměrnou úroveň. Personální podmínky předmětu jsou vynikající, materiální podmínky velmi dobré.

Ve třech sledovaných vyučovacích hodinách se dvěma učitelkám zcela podařilo naplnit charakteristiku předmětu tím, že kladly důraz na pochopení souvislostí dějinných hledisek vývoje společnosti. Dokázaly žákům vytvořit prostor pro utváření vlastního názoru, který vycházel z dedukce poznatků, a vedly je ke konstruktivnímu myšlení. Obzvláště předsedkyně předmětové komise maximálně podporovala aktivní učení v hodinách, tlačila žáky zformulovat myšlenku, pěstovala mezipředmětové vztahy, k žákům měla příkladný profesionální přístup. Žáci na její snahu hbitě reagovali, a tak nenásilně a systematicky učila žáky přemýšlet v historických souvislostech a rovinách. Její kolegyně měla hodiny výborně připravené, postavené na bohatém podpůrném materiálu. Nedostatkem výuky bylo nevytvoření dostatečného prostoru pro ověření získaných poznatků žáky.

Další část výuky byla postavena na dominanci pedagogů a sdělovaných ucelených faktech. Vyzrálý vyučující s velkými životními zkušenostmi prokazoval ve svých hodinách výraznou profesionální odbornost sugestivním výkladem a vynikající schopností globálního myšlení. Dokázal poutavě a zajímavě vyvozovat nové poznatky na základě vlastních zkušeností za použití vlastních širokých znalostí a vědomostí. Výuka měla podobu vysokoškolské přednášky, středoškolský žák se stal pouze posluchačem a veškeré myšlenkové operace vykonával pedagog sám. Konstruktivní myšlení a vlastní úsudek žáka se prolínal i výukou mladého začínajícího učitele pouze ojediněle. Pedagog ve svých hodinách prokázal široké znalosti, výbornou orientaci v historických událostech a společenských procesech, radost z práce a chuť předat co nejvíce ze svého umu svým žákům. Rezervy se projevovaly v oblasti metodického vedení, kdy žáci přemíru nových informací a faktů nedokážou zažít a dobře se v nich orientovat. U obou vyučujících se pracovalo se třídou převážně frontálně bez ověřování si zpětné vazby u žáků. Pro přiblížení některých klíčových úskalí v dějinném procesu nebyla užitá didaktická technika, jejíž využití by bylo právě zde velmi funkční. Výklad byl nesen v duchu učitel (tabule, mapa) - žák (atlas). Organizace, formy a metody práce mají velmi dobrou úroveň, v menší části výuky nevyhovující.

Pozitivní motivace prolínala všemi hodinami, kladný vztah k předmětu dokazovali vyučující svým přístupem k učivu, dobrou odbornou orientací, někteří poutavě a sugestivně podanou přednáškou. Žáky dokázali nadchnout a upoutat. Oni byli ale pouze v části výuky vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, k pochopení vykládané látky, k vytváření zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou. Část výuky byla živá, připouštěla různost názorů, rozvíjela

komunikativní dovednosti žáků. Výuka s dominantní postavou vyučujícího vzájemnou komunikaci odsouvala do pozadí, žáci nevyvíjeli snahu vložit se do monologu učitele, na výborně formulované otázky odpovídali neurčitě a nevýrazně. Motivace a hodnocení mají velmi dobrou, v části výuky ještě vyhovující, úroveň.

Všichni vyučující respektovali osobnost žáka s tím rozdílem, že někteří z nich žákovi otevřeli prostor pro diskuzi a přiřkli mu roli partnera, jiní se spokojili se žákem - posluchačem. Komunikace a interakce je hodnocena v celé výuce jako průměrná.

Sledovaná výuka předmětu dějepis je hodnocena jako velmi dobrá a s citelně slabými místy hlavně v oblasti směřování ke středoškolským žákům.

Matematika

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu. Výuka matematiky je realizována v souladu s učebními osnovami. Výukové cíle byly ve většině hodin stanoveny s ohledem na aktuální stav třídy. Návaznost probírané látky na předcházející učivo byla ve všech případech zřejmá. Plánování a příprava výuky je hodnocena jako velmi dobrá.

Rezervy má škola v kontrole procesu plánování výuky. Vedení školy sleduje časovou a tematickou posloupnost výuky podle učebních osnov. Většina vyučujících má vlastní časově tematické plány, kterými však vedení školy nedisponuje, nejsou ředitelem školy schváleny, a proto dochází v některých případech při hospitační činnosti k nedorozumění.

Všichni vyučující splňují odborné i pedagogické předpoklady výuky na daném typu školy. Personální podmínky výuky jsou vynikající.

Výuka probíhala většinou v klasických učebnách, prostorově dostatečně dimenzovaných, případně v odborných učebnách jiných předmětů. Esteticky byly třídy málo motivující, prostředí učeben bylo nepřilíš podnětné, jejich vybavenost pro účely výuky byla dostačující. Materiálně je škola pro výuku matematiky vybavena dobře, v jednotlivých hodinách byly učební pomůcky využívány málo, s výjimkou osobních kalkulátorů, které byly žáky v hodinách používány zcela automaticky. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Vlastní výuka probíhala většinou frontálním způsobem, metodická pestrost hodin, změny metod či forem práce nebyly časté. Pokyny vyučujících byly srozumitelné a žáky přijímané, pedagogové se snažili žáky zapojovat aktivně do dění ve třídě, obraceli se na ně s dotazy, vlastní aktivity, vycházející spontánně ze žáků, bylo již výrazně méně. Samostatná práce žáků byla omezena na počítání úloh, byla řízena, iniciativa žáků v možnosti výběru úloh, jejich počtu a náročnosti, spojená s vnitřní diferenciací ve třídě byla využívána jen v malé míře a to i ve cvičeních. Vyučující se v často soustřeďovali na spolupracující žáky, ostatním nevěnovali mnoho pozornosti. Některé hodiny byly metodicky dosti jednotvárné, bez změny stylu práce a snahy po motivaci žáků. Využití času v hodinách nebylo stoprocentní, protože zápisy do sešitů byly diktovány a nebylo pracováno s učebnicemi či jinými texty. Ne všichni žáci si pořídili doporučené učebnice, a proto vyučující některé materiály sami pro žáky množí. Žáci sami mají možnost kopírování textů na zařízení, které škola pro tyto případy pořídila. Metoda samostatné práce žáků byla používána funkčně, ale méně často.

Dobře bylo v hodinách využíváno návaznosti na životní zkušenosti žáků při výkladu nové látky i v opakovacích partiích hodin. Zpětná vazba byla někdy redukována jen na dotaz o pochopení látky, bez ověření skutečnosti a reakce na situaci.

Některým hodinám chyběla úvodní část hodiny s motivujícím uvedením do problematiky, často absentovala jejich závěrečná, hodnotící a shrnující část. V opakovací části hodiny, v době, kdy byli někteří žáci zkoušeni, chybělo zaměštění zbytku třídy,. Pokud nezkoušení žáci pracovali,

řešili všichni stejné příklady, bez možnosti jejich výběru podle obtížnosti a bez možnosti volby tempa práce. Následně pak často chybělo i zhodnocení jejich práce, takže i možnosti zpětné vazby nebylo v tomto momentě dostatečně využito. Výkladové části hodin byly v tempu práce i v rozsahu učiva přiměřené úrovni třídy. Při výkladu nové látky byli žáci zapojováni do práce, spolu s vyučujícími hledali aktivně metody a postupy řešení. Kladem bylo i zobecňování postupů a principů řešení. Návaznost na již probranou látku byla ve všech hodinách patrná. Málo využívané bylo průběžné hodnocení práce žáků ve vyučovacích hodinách a v některých případech i nevyužití možnosti klasifikace jejich práce.

Rozvoji komunikačních schopností žáků je věnována promyšlená péče jen některými vyučujícími. Další se spokojili často jen s jednoslovnou odpovědí žáka. Málo byli žáci vedeni k formulování vlastních myšlenek, i když průběh hodiny tuto možnost skýtal. Na druhé straně byla zaregistrována snaha po vedení žáků k preciznímu matematickému vyjadřování, které má vliv jak na komunikační dovednosti žáků, tak i na rozvoj logického myšlení. Žáci měli možnost se v průběhu hodin ptát vyučujících na nepochopené části učiva a tuto využívali.

Výrazným kladem byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá atmosféra v hodinách, přátelská a zároveň pracovní, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla bezprostřední, bez viditelných překážek. Názory žáků byly vyučujícími respektovány.

Předepsané písemné práce jsou psány a jsou uloženy u vyučujících. Předložené písemné práce byly opravené a byla u nich zpracována jevová analýza, kterou následně projednává předmětová komise. Při písemných pracích dostávají žáci zadání namnožené, před zahájením práce jsou instruováni a je jim poskytnut prostor na dotazy.

Velmi dobře lze hodnotit práci předmětové komise, která funguje především jako koordinační orgán při výuce předmětu. Její práce vychází z konkrétně zpracovaného plánu, jehož plnění je sledováno. Předsedkyně předmětové komise pravidelně spolupracuje s ředitelem školy, je jím pověřena též hospitační činností. Dále je předsedkyně předmětové komise určena vedením školy jako patron pro začínající a méně zkušené učitele.

Výuka předmětu matematika je hodnocena jako průměrná.

Fyzika

Učivo ve všech sledovaných hodinách bylo v souladu s učebními osnovami, časové dotace odpovídaly učebnímu plánu. Výukové cíle byly stanoveny s ohledem na aktuální stav třídy, byly reálné a ve většině případů byly splněny. Návaznost probírané látky na minulé učivo byla dodržena. Plánování a příprava výuky byla hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky jsou ve škole vynikající, protože všichni vyučující mají odpovídající odborné i pedagogické vzdělání pro výuku na daném typu školy.

Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré, kabinet fyziky je vybaven množstvím učebních pomůcek, které umožňuje bezproblémové působení v rámci povinných i volitelných předmětů. Vyučování předmětu je realizována v odborné učebně nebo laboratoři, které jsou velmi slušně vybavené.

Psychohygienické podmínky výuky byly v navštívených hodinách hodnoceny jako dobré, především z důvodů staršího nábytku. Zaměření uspořádání a výzdoby učeben na fyziku je jistě pro řadu žáků podnětné, ale jeho určitá strohost může být pro další žáky nemotivující. členění hodin umožňovalo svými změnami činností větší soustředění žáků i jejich relaxaci, tempo výuky bylo vždy přiměřené věku žáků i situaci v hodině.

Výklad i demonstrace učební látky byly prováděny frontálně, tempo výkladu bylo voleno s ohledem na věk žáků a jejich úroveň, stejně tak i náročnost učiva. Využití názorných

pomůcek a didaktické techniky bylo bohaté a účelné. Výklad i opakování vycházely ze zkušeností žáků, v práci se navazovalo na již známou látku, která byla funkčně a logicky propojována s novými poznatky. Výuka se nesoustřeďovala na konstatování faktů a případné memorování látky, žáci byli v průběhu hodin vedeni velmi výrazně k hledání souvislostí mezi jevy a vhodných metod práce. Velmi dobře bylo v některých hodinách využíváno samostatné práce žáků, individuálního řešení částí úloh a jejich dalšího společného dokončení. Větší péči je nutné věnovat nácviku delšího souvislého projevu žáků. Dobře bylo využito spoluúčasti žáků při provádění experimentů a jejich spojování s praktickými zkušenostmi žáků a z tohoto vycházející fyzikalizací dějů. Málo frekventované bylo používání dalších zdrojů informací - literatury, tisku a především nových komunikačních a informačních zdrojů. Organizace výuky, formy a metody práce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

V hodinách někdy chyběla úvodní motivační část a často nebylo využito závěrečného shrnutí učiva. Průběžná motivace byla žáků jejich činností i hodnocením byla využívána vhodně. Čas v hodinách byl využit v maximální míře. Při řešení úkolů bylo využíváno samostatné práce žáků spojené s pomocí a kontrolou vyučujících. Při opakování i výkladu byl kladen důraz na praktické aplikace probírané látky. Zpětná vazba byla dobře a často vyučujícími využívána. Motivační a hodnotící proces ve výuce předmětu lze hodnotit jako velmi dobrý.

Individualita žáků a jejich osobnost byly vyučujícími respektovány. Vzájemná komunikace mezi žáky a vyučujícími byla věcná, bez zábran a obav z následků z nesprávné formulace.

V hodinách byli žáci vyučujícími vedeni k aktivní účasti na dění. Předvedené znalosti žáků byly dobré.

Laboratorní práce jsou prováděny v rozsahu předepsaném učebními osnovami. Při práci v nich je v žácích rozvíjen smysl pro systematickosti a pečlivost v práci a pro kooperaci a vzájemnou spolupráci. Interakce a komunikace je velmi dobrá.

Dobře pracuje předmětová komise fyziky, která se kromě dalšího vylepšování technického zázemí výuky stará o další odborný růst pedagogických pracovníků a především ve značném rozsahu umožňuje žákům rozvíjet zájem o fyziku organizováním řady akcí ve spolupráci s různými odbornými organizacemi a především s MFF UK v Praze.

Výuka předmětu fyzika je hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie, Seminář a cvičení z chemie

Týdenní hodinová dotace koresponduje se vzdělávacím programem; plánování výuky je reprezentováno poměrně obecně vypracovanými časově-tematickými plány učiva, které vycházejí z platných učebních dokumentů. V případě volitelného předmětu seminář a cvičení z chemie chybí schválení vlastní učební osnovy ředitelem školy; blíže viz Protokol o kontrole. Plánování výuky je hodnoceno průměrně.

Hospitace se realizovaly u všech čtyřech vyučujících předmětu ve škole, tyto všechny splňují kvalifikační podmínky pro výuku na tomto typu školy, mají rozdílnou délku pedagogické praxe; od začínající po učitelku s více než třiceti lety výuky. Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré, škola je vybavena kromě odborné, stupňovitě uspořádané posluchárny s dobrým materiálním vybavením ještě chemickou laboratoří, která má parametry vyhovující potřebám školy. Konání laboratorních prací narazilo v době konání komplexní inspekce jednak na nepříliš dobré vybavení učebními pomůckami (chemické nádoby, spojovací materiál) pro žáky, jednak na nedokonalou funkčnost některých zařízení. Z hlediska respektování psychohygienických zásad je patrna snaha zařazovat hodiny do dopoledního sledu; stavba hodin je v souladu s psychohygienickými požadavky. Podmínky pro výuku předmětu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace, metody a formy práce představovaly tradiční slovně názornou výuku, v níž dominující roli v procesu měly vyučující. Po krátkém, někdy klasifikovaném zopakování učiva, kdy zbývající žáci třídy byli většinou zaměstnání dalšími úkoly, následovalo seznámení s novým učivem, procvičení a shrnutí probraného učiva. Při probírání nového učiva byl nejčastěji použitou metodou výklad vyučující doplňovaný znalostmi žáků; méně často řízený rozhovor, případně moderní metody práce. Negativně působilo pouhé verbální předávání učiva, kdy nebylo využito demonstračních pokusů, ani tyto nebyly aktivizujícím a motivujícím prvkem, třebaže u některých probíraných témat by bylo vhodné jejich zařazení. Naopak velmi dobře působilo v některých hodinách předvedení konkrétních chemikálií. Vyložené učivo bylo průběžně zapisováno na tabuli, ze které si je žáci opisovali do svých poznámek. Protože až na vzácné výjimky nebyla použita didaktická technika, tento postup se vyznačoval jistými ztrátovými časy snižujícími efektivitu práce.

V případě konání laboratorních prací měly vyučující připraveny vhodné a úrovni žáků vyhovující úkoly, které bylo reálné v průběhu hodin zvládnout. Již zmiňovanými negativními vlivy bylo způsobeno, že ne všechna laboratorní cvičení se podařila realizovat v potřebné kvalitě. Z hlediska bezpečnosti a hygieny práce by bylo vhodné, aby vyučující více dbaly na dodržování pravidel BHP a dále, aby si žáci kryli svrchní oděv vhodnými ochrannými pomůckami. Výuka v semináři se vyznačovala efektivními metodami, bylo patrné její směřování k profilu absolventa gymnázia. Organizace, metody a formy práce jsou hodnoceny průměrně.

V hospitovaných hodinách byla používána průběžná motivace pro vykládaná témata, hodnocení žáků korespondovalo s jejich předvedenými výkony. Oblast je hodnocena průměrně.

Interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky svědčily o vzájemném respektování obou stran, jsou hodnoceny velmi dobře.

Výuka předmětu je hodnocena jako velmi dobrá a průměrná s převažujícím hodnocením průměrným. V malé části výuky byla zjištěna citelná slabá místa.

Biologie a geologie, Biologie, Seminář a cvičení z biologie

Hodinová dotace předmětu je v souladu s možnostmi úprav danými učebním plánem, osvědčuje se posilování o jednu týdenní hodinu pro výuku laboratorních cvičení. Předmětu se vyučuje podle MŠMT ČR schválených učebních osnov; v případě předmětu seminář a cvičení z biologie vyučující vypracovaná osnova postrádá schválení ředitelem školy, což je v rozporu s právní normou; blíže viz Protokol o kontrole. Plánování výuky je hodnoceno průměrně.

Byly navštíveny tři pedagožky pracující na celý úvazek, přičemž ve škole působí ještě další dvě na zkrácený počet hodin (celkem osm hodin týdně), všechny se splněným kvalifikačními podmínkami pro výuku na tomto typu školy a různou délkou praxe. Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré; ve škole je k dispozici odborná pracovna, v níž probíhá výuka většiny hodin; je využívána současně jako pracovna pro realizaci laboratorních cvičení. Na pracovnu navazuje poměrně dobře zařízený kabinet. Vybavení učebními pomůckami má standardní úroveň; moderní technikou, např. spojením mikroskopu s PC technikou škola nedisponuje. Z hlediska psychohygienického je snaha zařazovat hodiny doprostřed sledu vyučovacích hodin; ne vždy to je možné. Stavba hodin byla logická a tradiční. Personální podmínky výuky jsou vynikající, materiální podmínky jsou hodnoceny velmi dobře, psychohygienické podmínky jsou dobré.

Organizace, metody a formy práce se odvíjely z délky praxe jednotlivých pedagožek. Zatímco vyučující s delším praktickým působením působila naprosto suverénně a sebejistě, na zbývajících učitelkách byla patrna jistá dávka menšího pedagogického umu a profesionalismu.

Hodiny měly podobnou logickou strukturu; po krátkém, někdy klasifikovaném prověření znalostí žáků následovalo seznámení s novým učivem, jeho shrnutí a závěr. Seznamování s novými poznatky se realizovalo většinou výkladem s doplňováním, méně často řízeným rozhovorem, byly využívány názorné pomůcky, další zdroje informací a jednoduché pomůcky (např. lupa). Ve většině hodin absentovalo používání moderní didaktické techniky s výjimkou křídly a tabule, ztrátovými časy byla snižována efektivita výuky. V hodinách laboratorních cvičení byly zřetelné dobré návyky žáků na samostatnou práci, přístup a projev vyučující byl velmi vstřícný a přijímaný žáky. Seminář a cvičení plní svou funkci - naučit žáky zpracovávat delší souvislé texty, vypracovávat samostatné projevy atp. Oblast metod a forem práce je hodnocena jako průměrná a velmi dobrá.

Vyučující využívaly průběžné motivace, hodnocení odpovídalo předvedeným výkonům žáků. Motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako průměrné.

Interakce a komunikace svědčily o vzájemném respektování obou subjektů; ve třídách nižšího gymnázia bylo patrné učení se tomuto, oblast je hodnocena velmi dobře.

Celkově je úroveň výuky biologických předmětů hodnocena velmi dobře až průměrně s převažujícím hodnocením velmi dobrým.

Tělesná výchova

Škola disponuje prostornou moderně vybavenou tělocvičnou, kvalitně zařízeným fitness sálem, venkovním hřištěm, které je zčásti pokryto umělým povrchem. Funkčním náradím, dostatkem náčiní a učebních pomůcek jsou vytvořeny předpoklady pro úspěšnou výuku. Personálně je výuka zajištěna sedmi odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Materiální a personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Některé ročníky jsou dotovány třetí hodinou tělesné výchovy (prima až kvinta a druhý ročník čtyřletého studia). Škola organizuje dvakrát více lyžařských a sportovně turistických kurzů. V tomto směru mají žáci školy možnost nadstandardního vzdělávání. Vyšší počet kurzů, počty hodin a jim odpovídající obsah učiva nemá oporu v žádné dlouhodobější písemně zpracované koncepci. Jednotliví vyučující vycházejí z rámcově vytvořeného tematického plánu, který je rozpracován do měsíčních činností se zohledněním přípravy na soutěže. Předmětová komise nevede žádné ucelené písemné záznamy, její činnost je operativní. Plánování, příprava a analýza výsledků učení je na průměrné úrovni.

Celkem bylo sledováno sedm vyučovacích hodin u pěti vyučujících. Výhodné počty žáků umožňovaly organizaci výuky s aktivní účastí, přiměřeným střídáním činností a dostatečným časem na upevňování dovedností. Sledované hodiny se vyznačovaly rozdílnou organizací. Efektivnější byla výuka zkušených učitelů, kde nedocházelo k prostojům a vyučující zvládli názorné ukázky, důslednou opravu nepřesností a metodické návody vedoucí k úspěšnému zvládnutí pohybu. Dovednosti žáků v některých hodinách byly na nižší úrovni, vynikající byla výuka aerobiku. Ve všech hodinách byli žáci průběžně motivováni a hodnoceni. Interakce a komunikace byla vstřícná se vzájemným respektováním se.

V letošním školním roce škola pořádala pět lyžařských kurzů. Kurzy nejsou organizovány v souladu s pokynem MŠMT čj. 24 799/93-50. V předložené dokumentaci chybí program kurzu schválený ředitelem školy, nejsou respektovány kvalifikační a početní zásady personálního zajištění kurzů, byl porušen zákoník práce - viz Protokol o kontrole.

Sledovaná výuka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla zjišťována formou hospitací. Celkově se uskutečnila 71 hospitace v deseti předmětech. Kvalita sledovaných hodin se pohybuje od velmi dobrých přes hodiny průměrné úrovně po hodiny s citelnými slabými místy.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena stupněm průměrný.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má jasnou představu o jejím dalším působení. Jeho snahou je stabilizovat v příštích letech optimální počet dvaceti tříd, z toho tři ročníky čtyřletého a jeden ročník osmiletého studia, které odpovídají kapacitním možnostem školy. Pro realizaci svých cílů podnikl ředitel školy kroky spočívající ve vypracování plánů určitých stavebních úprav v budově a jejím okolí (vybudování centra volného času, dovybavení odborných pracoven pro výuku estetické výchovy, zlepšení zázemí pro žáky - výstavba šaten), na něž požaduje přidělení finančních prostředků od zřizovatele. Vedle těchto záměrů má ředitel školy reálnou představu o personálním zabezpečení výuky v optimalizovaném počtu tříd ve škole a o využívaném vzdělávacím programu. Tento záměr je konzultován s pedagogickým sborem, zřizovatel je informován prostřednictvím žádosti o finanční prostředky.

Střednědobé plánování je reprezentováno podrobným ročním *Plánem práce na školní rok 1999/2000*. Jsou v něm popsány jak úkoly jednotlivých členů vedení školy, tak složení předmětových komisí, užší vedení školy, úkoly výchovné poradkyně..., tak organizace vlastního školního roku včetně určení pracovníků odpovědných za stanovený úkol. Tento plán je k dispozici vyučujícím, byli s ním seznámeni žáci i jejich rodiče prostřednictvím své organizace.

Krátkodobé plánování se realizuje pravidelně každý pátek konanými poradami vedení školy s celým pedagogickým sborem, kde jsou upřesňovány úkoly pro nejbližší, t. j. týdenní období.

Ve škole se vyučuje podle následujících MŠMT ČR schválených učebních dokumentů:

v prvním ročníku čtyřletého studia podle učebního plánu 20 595/99-22 a jemu odpovídajících učebních osnov

ve druhém a třetím ročníku čtyřletého studia a v šestém ročníku sedmiletého studia (sexta) podle učebního plánu č. j. 25 049/95-21-23 a příslušných učebních osnov č. j. 17 668/91-20

v prvním až pátém ročníku osmiletého studia (prima až kvinta) podle učebního plánu a učebních osnov č. j. 20 594/99-22.

Pro výuku od školního roku 2000/2001 jsou připraveny vlastní modifikace výše uvedených učebních plánů na celou dobu studia (čtyři, resp. osm roků), kdy se chystá opustit dosud používaný systém čtyř "větví" a profilovat žáky prostřednictvím volitelných předmětů.

Kontrolou a srovnáním reálné výuky s uvedenými učebními dokumenty nebyly zjištěny závady v přiděleném týdenním počtu a skladbě vyučovacích hodin, úpravy provedené ředitelem školy jsou v rámci možností daných učebními plány.

V rámci učebního plánu jsou žákům nabízeny volitelné předměty, které jim pomáhají v jejich profilaci. Nabídka volitelných předmětů je dostatečná, na výběr je dvanáct předmětů a otvírané jsou nejpočetněji zastoupené.

Vzdělávací nabídku rozšiřuje řada kroužků, které jsou žáky navštěvovány (např. sportovní, výpočetní techniky, recitační a dramatický...) Žáci školy mají možnost účasti na lyžařských výcvikových zájezdech ve větším počtu, než stanovuje právní norma; nabídka však naráží na

financování těchto akcí a dodržování metodických pokynů k jejich realizaci.

Žáci se specifickými potřebami učení nejsou ve škole vykazováni. Pokud se ve škole vyskytnou problémy jakéhokoliv charakteru, jsou řešeny vedením školy v součinnosti s výchovnou poradkyní, která je žákům k dispozici.

Plánování pedagogického procesu vychází z reálných podkladů, jsou stanoveny cíle a prostředky k jejich dosažení.

Oblast je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Organizování

Ředitelem školy je vytvořena funkční organizační struktura školy, která je stručně schematizována v písemném dokumentu. Jak bylo zmíněno výše, organizace školy je podrobně popsána v *Plánu práce na rok 1999/2000*, tento dokument by však neměl nahrazovat vlastní dosud neexistující Organizační řád.

Hlavním poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází na plánovaných schůzích 4x ročně, podle potřeby i mimo plán. Dalšími poradními funkcemi disponuje užší vedení školy, kam kromě ředitele školy a jeho dvou zástupců patří ještě výchovná poradkyně, a dále jeden určený vyučující za každou oblast vzdělávání (za humanitní, přírodovědné, výchovné předměty a za cizí jazyky). Užší vedení školy se schází ve dvouměsíční periodě, podle potřeby častěji, hlavními diskutovanými tématy jsou konkretizace obecných úkolů.

Ve škole dále pracuje celkem jedenáct předmětových komisí rozdělených podle vyučovaných předmětů. Jejich předsedové koordinují zejm. rozplánování učiva do jednotlivých ročníků, zabývají se organizací soutěží, olympiád. Není jimi sledována kvalita práce prostřednictvím vzájemných hospitací, přestože navštěvují hodiny např. začínajících pedagogů; tato činnost je součástí kontrolní práce členů vedení školy.

Život ve škole je určován stručným dokumentem nazvaným *Vnitřní řád školy - 1999/2000*, který vychází z platné právní normy a obsahuje požadované ustanovení. Pro klasifikaci a hodnocení žákovských výkonů byl vypracován vlastní předpis nazvaný *Zásady hodnocení a klasifikace*, který rozpracovává ustanovení právní normy na podmínky školy. Tyto dokumenty vytvářejí vhodný rámec pro chování žáků ve škole.

Přenos informací směrem od vedení školy k vyučujícím je realizován vyhovujícím způsobem: nejvíce informací je předáváno na jednání pedagogických rad, dále prostřednictvím zástupců ředitele školy, aktuální informace jsou sdělovány na pravidelných týdenních poradách. Dále jsou využívány předmětové komise. Žákům jsou poskytovány aktuální sdělení prostřednictvím třídních učitelů a výchovné poradkyně; o suplování se dozvídají z nástěnky v prvním patře budovy. Nástěnek využívají i další členové sboru.

Informační servis směrem k rodičům využívá dvakrát ročně svolávaných schůzek rodičů organizovaných školou, kde jsou rodiče seznamováni především s prospěchem a chováním žáků, pokud je třeba, jsou rodiče pozváni na mimořádnou schůzku (před nástupem do školy; výběr volitelných předmět, dalšího cizího jazyka. Žákovská samospráva není ve škole zavedena, dle sdělení ředitele školy by žákům vyšel vstříc při zájmu o její ustanovení.

Zdrojem informací pro potenciální žáky a jejich rodiče jsou dvakrát ročně organizované dny otevřených dveří; škola má vlastní internetovskou stránku. Díky sponzoringu je tato moderní komunikační technologie pro žáky školy zdarma.

Ve škole působí občanské sdružení *Společnost přátel Gymnázia M. Boleslav*, jehož činnost je zaměřena především na spolufinancování některých akcí školy.

Informace za předcházející školní rok je možné čerpat z *Výroční zprávy o činnosti školy* a

z *Výroční zprávy o hospodaření školy*, které mají dobrou vypovídací hodnotu, obsahují požadované údaje.

Organizační struktura školy je dobrá s výjimkou absence organizačního řádu; jsou stanovena pravidla, která jsou v praxi dodržována.

Oblast organizování je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivace učitelů jsou založeny převážně na pozitivním hodnocení jejich práce vedoucími pracovníky. Z *Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1998/99* vyplývá, že vedení školy sleduje četnost klasifikace, plnění učebních osnov a metodiku výuky. Zjištění z hospitační činnosti jsou jedním z kritérií při přidělování nadtarifních složek platu. Velmi dobrou odbornou a pedagogickou způsobilostí učitelského sboru se vedení školy snaží využívat co nejvíce potenciálu učitelů ve výchovně vzdělávacím procesu. Ve škole působí celkem 42 pedagogové. S výjimkou výuky předmětu informatika a výpočetní technika, která není zajištěna odborně způsobilými učiteli, a navíc jediný odborně způsobilý učitel nemá splněnu podmínku pedagogické způsobilosti, je ve škole téměř stoprocentní zabezpečení výuky učiteli se splněnými kvalifikačními podmínkami.

Další vzdělávání učitelů se uskutečňuje z nabídky nejrůznějších subjektů (ŠÚ, fakulty). Dva pedagogové jsou metodiky školského úřadu koordinujícími výuku v okrese.

Hospitace v hodinách ukázaly, že na vyučující není vyvíjen dostatečný tlak, aby jejich výuka byla vždy náležitě efektivní a přínosná pro žáky. Do oblasti zkvalitnění výuky z hlediska moderních výukových forem by mělo být směřováno další vzdělávání pedagogů.

Pro začínající učitele je ustanovena metodická pomoc jejich zkušenějších kolegů prostřednictvím tzv. uvádějících učitelů. Třebaže se tito zkušení pedagogové se začínajícími scházejí, konzultují problematiku výuky velmi často, vlastní hospitační činnost uvádějících u začínajících je minimální (jedenkrát za první pololetí) a proto nepříliš efektivní.

Pro přidělování nadtarifních složek platu byla vedením školy vypracována kvalitní pravidla - *Vnitřní platový řád gymnázia*, ve kterých je velmi dobře popsáno, za co mohou být tyto nenárokové složky poskytnuty. Šedesát procent dostávají učitelé na základě plnění určitých dlouhodobých úkolů, čtyřicet procent určuje vedení školy z výsledků hospitační činnosti. Přestože rozdíl ve výši přidělovaných nadtarifních složek je dostatečný a má motivující charakter, není na pedagogy členy vedení školy dostatečně působeno v tomto směru. Vedení pracovníků vykazuje zjevné rezervy.

Přítom z odpovědí v dotaznících rodičům žáků vyplynula značná spokojenost s působením školy (z navrácených dotazníků vyplynulo, že převážná většina oslovených rodičů hodnotí školu jako velmi dobrou, tzn., že je s jejím působením spokojeno a spíše spokojeno 88 % rodičů, zbývajících 10,5 % rodičů je indiferentní a pouhé 1,5 % rodičů je spíše nespokojeno).

Vedení a motivace pracovníků jsou hodnoceny stupněm průměrný.

Kontrolní mechanismy

Hlavní úkoly v oblasti kontrolní činnosti jsou rámcově zmíněny v *Plánu práce na školní rok 1999/2000*. Jedná se jednak o kontrolu vedení pedagogické dokumentace (dokumentace vedené třídními učiteli), jednak o vlastní hospitační činnost členů vedení školy. Dalšími mechanismy je zjišťována úroveň znalostí žáků (testy, sondy).

Kontrola dokumentace školy provedená ČŠI zjistila dílčí nedostatky v jejím vedení. V některých třídních knihách jsou zápisy svědčící o odpadání výuky některých hodin. Tato

skutečnost je v rozporu s právní normou, blíže viz Protokol o kontrole. Podobně v rozporu s právní normou jsou chybné schvalovací podpisy ředitele školy na vypracovaných vlastních učebních osnovách volitelných předmětů (např. seminář a cvičení z matematiky aj.). Při revizi personální dokumentace bylo zjištěno, že u některých pracovníků školy nelze dokladovat jejich nejvyšší ukončené vzdělání; ve škole byl k dispozici pouze seznam s č. j. diplomů těchto zaměstnanců, takže kontrola ČŠI nemohla ověřit jejich skutečné nejvyšší dosažené vzdělání. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny řádně, rozhodnutí vydávaná ředitelem školy obsahují požadované náležitosti.

Kvantita vlastní hospitační činnosti členů vedení školy je nevyhovující, neboť k datu konání komplexní inspekce uskutečnili tři vedoucí pracovníci celkem 25 hospitací ve vyučovacích hodinách a jak je uvedeno ve *Výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 1998/99*, za loňský školní rok realizovali u pedagogického sboru čítajícího 43 vyučujících celkem 47 hospitačních vstupů do vyučovacích hodin, které jsou písemně dokladovány. V rámci komplexní inspekce se uskutečnila řada hospitací vedení školy společně se členy inspekčního týmu v hodinách vybraných předmětů. Zhlédnuté hodiny byly vedením školy formou dialogu s vyučujícím rozebírány a projednávány, vyučující byli seznámeni se závěrečným hodnocením své práce. Všichni tři členové vedení školy dokáží posoudit zhlédnutý výkon pedagoga z hlediska efektivity práce, přínosu pro žáky. Třebaže jsou vyučujícím nastíněny určité neuralgické body požadující zlepšení, frekvence hospitační činnosti je zcela nedostatečná a neposouvá výuku ve škole žádoucím směrem. Deklarovaná kritéria pro přiznávání nadtarifních složek platu nejsou náležitě využívána právě z důvodu malé četnosti hospitací. Dalším faktorem snižujícím efektivitu kontroly je naprostá absence analýzy hospitačních činností na schůzích pedagogické rady.

Vnějšími mechanismy pro zjišťování úrovně žákovských znalostí jsou Sonda MATURANT 99, dále testy SCIO a TIMSS, kterým byly podrobeny vybrané třídy některých ročníků školy; vedení školy nevyužívá jiných možností kontroly efektivity výuky.

System kontroly je vytvořen. Kladně lze hodnotit analytickou činnost členů vedení školy; naopak největším nedostatkem je malá frekvence hospitační činnosti a absence projednávání výsledků kontroly s pedagogickým sborem.

Oblast kontrolních mechanismů je hodnocena stupněm průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je založeno na participativním způsobu. Vychází z kvalitně zpracovaných plánů všech úrovní, organizace chodu školy má stanovená jasná pravidla, která jsou v praxi dodržována. Vedení a motivování pracovníků mají stejně jako kontrolní mechanismy průměrnou úroveň.

Celkově má kvalita řízení školy průměrnou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve škole je poměr mezi osmiletým a čtyřletým studiem zhruba 2:3; navíc je ve městě ještě další výhradně víceleté gymnázium. Intelektivě nejnadanější žáci mají možnost volby mezi těmito dvěma subjekty a je tak vytvářeno konkurenční prostředí mezi školami.

Celkové výsledky žáků v Sondě MATURANT 99, které zařadily školu na konec první poloviny všech 323 gymnázií v ČR, svědčí o průměrné úspěšnosti vzdělávacího procesu. Podobného umístění dosáhli žáci ve srovnávacích testech SCIO a TIMSS, kdy bylo dosaženo průměrných výsledků mezi srovnatelnými školami. Procento absolventů školy přijatých ke studiu na vysoké škole trvale překračuje sedmdesát procent. Jistých úspěchů dosahují žáci v nejrůznějších soutěžích ať na okresní, regionální, příp. republikové úrovni. Jejich výčet každoročně udává výroční zpráva.

Rozvoj osobnosti žáka byl zjišťován různými metodami; od prostého sledování chování žáků přes využití dotazníku rodičům po přímý rozhovor se žáky, kteří jsou ve škole nejdéle vystaveni působení pedagogů. Z analýzy výsledků vyplynuly následující závěry: zatímco žáky a jejich rodiče je škola přijímána velmi dobře, převažuje spokojenost s celkovým působením školy a přípravou pro život, zjištění ČŠI tento stav nepotvrdila. Ne všemi vyučujícími jsou žáci považováni za plnoprávné partnery, přílišným důrazem na faktografii a memorování je zatlačován do pozadí rozvoj žákovy osobnosti a na oblasti interakce a komunikace není kladen důraz odpovídající úrovně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinně vedená dokumentace školy vyplývající z ustanovení právní normy
- podkladová inspekční dokumentace školy
- výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření školy za školní rok 1998/99
- dotazníky rodičům
- žákovská dokumentace (sešity, kontrolní práce vybraných předmětů)
- rozhodnutí vydávaná ředitelem školy
- MŠMT ČR schválené učební dokumenty oboru vyučovaného ve škole
- vlastní vypracované učební plány pro čtyřleté, víceleté a osmileté studium
- časově-tematické plány učiva hospitovaných předmětů
- záznamy z hospitačních členů vedení školy
- podpůrné materiály vedení školy k plánování a kontrole pedagogického procesu
- vnitřní normy určující hodnocení žáků a přiznávání nadtarifních složek platu pedagogům
- výsledky testování žáků školy

ZÁVĚR

Řízení školy:

Vedení školy má stanoveny cíle výuky a prostředky k jejich dosažení. Tato koncepce je přijata sborem, rodiče žáků a další sociální partneři s ní byli seznámeni.

Hlavními klady jsou velmi dobrá způsobilost členů pedagogického sboru, jeho věkové složení, efektivní informační systémy a funkční organizační struktura.

Významnými negativy jsou nedostatečný systém vedení pracovníků a s ním související nízká efektivita kvalifikovaného kontrolního systému.

Stupeň hodnocení: průměrná úroveň.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti:

Materiálně technické podmínky pro výuku jsou velmi dobré; ve škole je dostatečné materiální zázemí pro výuku většiny předmětů; úroveň vybavení počítačovou technikou je průměrná. Je zřetelná snaha respektovat psychohygienické zásady.

Stupeň hodnocení: velmi dobrý.

Průběh výchovně vzdělávací činnosti:

Ve škole jsou vyučováni žáci s dobrým studijním potenciálem, z celkového počtu 553 žáků je 147 žáků víceletého gymnázia. Přístup pedagogů školy k žákům je převážně tradiční a žáky přijímaný. Většina sledovaných hodin se vyznačovala určitými ztrátovými časy, kterými byla snižována efektivita výuky. Tento fakt byl žáky přijímaný bez výhrad.

Hodnocení hospitovaných hodin se pohybuje od velmi dobrých přes průměrné po některé hodiny s výraznými nedostatky.

Stupeň hodnocení: průměrná úroveň.

Efektivita využívání hospodářských prostředků přidělených ze státního rozpočtu je dokladována ve výroční zprávě o hospodaření školy. Ředitel školy je průběžně informován o čerpání finančních prostředků.

V oblasti efektivity nebyly shledány nedostatky.

Celkové hodnocení školy:

Při komplexním posouzení všech sledovaných oblastí je škola hodnocena stupněm průměrná úroveň, rovnováha pozitiv a negativ.

Doporučení řediteli školy:

- vést učitele k efektivním metodám a formám práce
- zintenzívnit kontrolu pedagogického procesu a pracovat s jejími výsledky
- respektovat platné právní normy
- zajistit výuku informatiky a výpočetní techniky vyučujícími se splněnými kvalifikačními podmínkami
- vypracovat vlastní vnitřní organizační normu
- zlepšit estetickou úroveň většiny tříd
- lyžařské kurzy organizovat v souladu s platnými metodickými pokyny

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Vladimír Krieg	dr. Vladimír Krieg v. r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Černý	Jaroslav Černý v. r.
	Mgr. Iva Kadeřábková	Iva Kadeřábková v. r.
	Mgr. Viktor Müller	V. Müller v. r.
Externí spolupracovnice	Mgr. Jindřiška Votrubová	

V Příbrami dne 10. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 3. 2000

Razítko

Vlastimil Volf

Vlastimil Volf v.r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Mladá Boleslav	2000-04-17	025 33c/00-2165
Zřizovatel MŠMT ČR	2000-04-17	025 33b/00-2165

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.